

Jan Denneboom

Voormalig melkveehouders Jan en Henny Denneboom verbouwden hun ligboxenstal tot strostal voor meer comfort voor de charolais.

Aantal stuks vee:	80
Ras:	charolais
Aantal hectare:	58
Huisvesting:	verbouwde ligboxenstal

Jan Denneboom ruilde melkkoeien in voor natuurbeheer en sobere charolais

Olifantenpoten al lang geschiedenis

Een sobere koe die in natuurgebied goed groeit tegen een lage kostprijs. Vraag Jan Denneboom waarom hij voor charolais koos en overtuigd praat hij over het ras dat gespecialiseerd is in groei en fijnheid heeft. 'Als je een pachtprijs van 600 euro per hectare zou moeten betalen, kun je nooit economisch vleesvee houden.'

tekst Alice Booij

Net even buiten Colmschate en Deventer staat de boerderij van Jan en Henny Denneboom. Op het bedrijfsbord staan een melkkoe én een charolais. 'We hebben al dertig jaar charolais', vertelt Jan (67). 'Omdat we hier dicht tegen de nieuwbouw wonen, hebben we altijd wat koeien met kalveren in de wei gehad. Dat is prachtige positieve publiciteit.' Het aantal charolaisdieren is de laatste twee jaar uitgebreid naar in totaal tachtig stuks. Jan verkocht zijn melkkoeien en het quotum toen hij de pensioenge-rechtigde leeftijd kreeg. Maar achter de geraniums zitten is niets voor hem. Bovendien diende zich een nieuwe uitdaging aan. 'Het gebied om ons heen wordt

omgevormd tot natuur', vertelt hij. Een omschakeling waar al wel dertig jaar over gepraat werd en die het afgelopen jaar met natuurgebied Gooiermars dan ook eindelijk zijn beslag kreeg. Het betekent dat 'verarmen' een belangrijk doel is voor een groot deel van de weilanden. 'We maaien het gras de eerste keer en gebruiken het als wintervoer. Daarna kunnen de koeien erop weiden', aldus de veehouder, die op deze manier 38 hectare grond beheert. 'De charolais wil een sober rantsoen. Eigenlijk is dit gras nog te rijk voor ze, maar dat wordt vanzelf schraler naarmate het natuurgebied ouder wordt.' Daarnaast hebben de veehouders zo'n

20 hectare rondom het bedrijf gehouden waar geen beperkingen op zitten. 'Dat is maar goed ook, want we moeten voor de koeien wel plaatsingsruimte voor de mest houden. Bovendien kunnen de koeien in het vroege voorjaar meteen hierop weiden.'

Van ligboxstal naar strostal

Zover is het nog niet. De koeien lopen nog in de stal, die ook is aangepast aan de meer robuuste bewoners. Waar vroeger de melkkoeien liepen en de ligboxen stonden, is nu een strostal gecreëerd. 'We hadden een 2 + 2 rijige ligboxenstal', vertelt de vleesveehouder over de verbouwing twee jaar geleden. 'De boxen

De charolais wil een sober rantsoen

Van ligboxenstal naar strosstal betekende beton storten op de roostervloer tussen de boxdekken

Geen vastzethet in de stal, maar een uit Frankrijk geïmporteerde behandelbox achter de trekker

zijn eruit gehaald en over de rij roosters tussen de boxen hebben we beton gestort.' Zo is een ligbed, met een kleine helling, ontstaan van zo'n 7 meter lengte. Achter het voerhek is ongeveer 2,5 meter roostervloer gebleven. 'Dagelijks maak ik de roosters vrij van stro en haal ik ook zo veel mogelijk de mest uit de stal. Dan blijft het ligbed het beste schoon', vertelt Denneboom, die aangeeft dat hij een goede behandelbox achter de trekker heeft. 'De koeien kunnen we hier niet vastzetten aan het voerhek. Met de behandelbox lukt dit wel en kunnen we bijvoorbeeld dieren bekappen.' In een andere stal – de vroegere jongveeststal – houdt hij de stieren die afgemest worden tot zo'n 500 kilo geslacht gewicht. Zij liggen nog wel in de ligboxen. 'Dat gaat heel goed, het beenwerk van de charolais kan het prima aan om op roosters te lopen.' Wat dat betreft is de charolais flink veranderd, zo geeft hij aan. 'De tijd dat charolaisdieren allemaal van die olifantenpoten hadden, is verleden tijd. Er is heel veel fijnheid in het bot en

de bespiering in de charolais gefokt, waarbij de sterke punten, zoals de moedereigenschappen én de groei, behouden zijn gebleven.' En ook de marmering van het vlees is gebleven. 'De consument leert smaak weer waarderen. De tijd dat het vlees mager en droog moest zijn, is voorbij. Men wil mals vlees en malsheid kun je bij het bereiden niet toevoegen.'

Succesvol met ki

Als bestuurslid van het charolaisstamboek laat Denneboom geen moment onbenut om zich als ambassadeur voor zijn ras in te zetten. 'We zijn niet het grootste stamboek, maar hebben veel toekomst en verdienen een groter aantal leden.' Zo haalt hij als voorbeeld de COT-veiling aan, waar de charolais door enthousiaste fokkers is vertegenwoordigd. 'De charolaisstieren halen een gemiddelde groei per dag van 1,7 kilo, terwijl de topper zelfs rond 2,5 kilo groei per dag zit.'

Hij adviseert veehouders die een stier zoeken, zeker naar een COT-veiling te komen om daar een stier te kopen. 'Daar worden stieren geveild die zich bewezen hebben. Ze groeien hard, hebben een fijn karakter en zijn gezond. Bovendien zie je meerdere stieren bij elkaar en dus kun je uitzoeken.'

Zelf heeft de vleesveehouder een stier in de stal lopen die gefokt is bij Hans Rietveld: Hurtières, een jonge Fusainzoon uit een Cyranomoeder. 'Maar de meeste koeien zijn drachtig van ki', zegt hij, waarbij hij de kalveren aanwijst van Farmer en vertelt dat er drachten onderweg zijn van Artois en Business. 'Ik zoek stieren die goede moedereigenschappen doorgeven, makkelijk kalven, bevleesd zijn en ook nog een goede groei doorgeven.'

Een aantal van zijn uit Tsjechië aangekochte koeien is hoornloos, al is hoorn-

loosheid geen doel op zich. 'Die koeien zijn over het algemeen nog wat te licht van bouw. We moeten het sterke punt van de charolais erbij houden.'

Speciaal natuurvlees

In de toekomst zal de veestapel nog wel wat kunnen uitbreiden. Daarbij wordt er hard gewerkt aan een betere afzet. 'We zijn bezig om met Vleesvee Integratie Twente te kijken of we speciaal natuurvlees in de markt kunnen zetten', licht Denneboom alvast een tipje van de sluier op. 'Dat vlees ligt niet morgen al in het schap, maar er is wel interesse vanuit supermarkten.'

Het zou dan naast charolais- ook om limumsindieren gaan, maar wel allemaal in de natuur gehouden. Volgens Denneboom is de consument hiernaar op zoek. 'Die wil eerlijk geproduceerd vlees en dan maar een kleiner stukje, als er maar van te genieten is.' Op de prijs zou dan een behoorlijke plus moeten komen, vindt de vleesveehouder. 'Voor vrouwelijke dieren moet je al gauw aan 5 euro per kilo geslacht gewicht denken, daar kun je het als charolaisveehouder goed voor doen.'

Het project moet ervoor zorgen dat de economische basis onder de zoogkoeienhouderij sterker wordt. 'Het is nu financieel bijna niet rond te breien', aldus de vleesveehouder, die aangeeft dat hij een vergoeding krijgt voor het beheren van het natuurland. 'Als je een reguliere pacht prijs van 600 euro per hectare zou moeten betalen, kun je nooit economisch vleesvee houden.' De kunst is dan ook om een koe te houden die aan alle kanten weinig kost, geeft Denneboom nog maar eens aan. 'De charolais is een ras met weinig voerkosten en amper dierenartskosten. Wat je niet uitgeeft, hoeft ook niet in opbrengstprijs terug te komen.' |

